

prognoza oddziaływania na środowisko

zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Grodziec

opracowała:
mgr inż. Anna Białecka- Śliwa
członek ZOIU we Wrocławiu Nr Z-115

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.3. DOKUMENTY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY....	5
1.4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ O JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
2.1. CEL OPRACOWANIA.....	6
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	7
2.2.1. ELABORAT PROJEKTU STUDIUM	7
2.2.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STUDIUM.....	7
2.2.3. JEDNOSTKI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE	9
2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	13
3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	16
3.1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE.....	16
3.2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	17
3.2.1. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	17
3.2.2. ZASOBY SUROWCOWE GMINY.....	26
3.2.3. WODOCIĄGI	26
3.2.4. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH.....	27
3.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	28
4. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	29
5. OCENA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	30
6. OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM ORAZ STOPIEŃ ICH UWZGLĘDNIENIA.....	31
7. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	33
7.1. OCENA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ STUDIUM NA OBSZARY CHRONIONE.....	33
7.1.1. NATURA 2000.....	33

7.1.2.	POWIDZKI PARK KRAJOBRAZOWY.....	34
7.1.3.	POWIDZKO-BIENISZEWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.....	34
7.2.	OCENA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ STUDIUM NA TERENY GMINY...	33
8.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	38
9.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM.....	39
10.	ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	40
11.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU.....	40
12.	STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	41

1. WSTĘP

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem umożliwiającym przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej postanowień zawartych m.in. w dokumentach z dziedziny planowania przestrzennego, do jakich należy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec wynika wprost z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Zakres prognozy jest określony w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 wymienionej ustawy i stanowi podstawę wydzielenia poszczególnych rozdziałów niniejszej prognozy.

Zgodnie z art. 53 wymienionej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 04.08.2010 r. oraz z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem z dnia 18.07.2010 r.

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Niniejsza prognoza została opracowana dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec, sporządzanego na podstawie uchwały Nr XXXV/206/2010 Rady Gminy Grodziec z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec.

Opracowanie prognozy regulują następujące akty prawa:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150, ze zmianami),
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009r., Nr 151, poz. 1220, z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. poz 647 ze zm),

- dyrektywy UE: 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE z 2001 r., L 197/30), 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. WE z 2003 r., L 41/26) w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE z 2003 r., L 156/17).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011r. Nr 25 poz. 133).

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem sporządzenia prognozy jest analiza postanowień projektu zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec pod kątem zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju nie powinny ustępować innym celom rozwoju, jak np. zaspokojenie interesów społecznych i gospodarczych.

Prognoza powinna umożliwiać przewidzenie skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień studium oraz ocenę przyjętych rozwiązań ochronnych, eliminujących lub ograniczających do dopuszczalnego poziomu konflikty i zagrożenia w środowisku przyrodniczym i społecznym.

Ważnym celem opracowania prognozy jest dostarczenie społeczeństwu informacji o kierunkach rozwoju gminy i o wpływie postanowień studium na środowisko.

Ponieważ studium jest dokumentem określającym cele i kierunki polityki przestrzennej gminy, ma ono charakter ogólny i nie określa w sposób szczegółowy terminów osiągnięcia przewidywanego zagospodarowania i skali poszczególnych inwestycji. Z tego względu również prognoza oddziaływania na środowisko ma charakter jakościowy.

W prognozie przeanalizowano i oceniono oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu studium na ludzi, różnorodność biologiczną, poszczególne komponenty środowiska (zwierzęta, rośliny, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne,

powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, w tym gleby) oraz dobra materialne i zabytki.

1.3. DOKUMENTY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W toku prac nad prognozą wykorzystano następujące dokumenty:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjęty uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. (Dz.Urz. Woj.Wlkp. Nr 155 poz. 2953),
- Aktualizacja program ochrony środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2008-2012, ABRYS Technika Sp. z o.o., Poznań,
- Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Grodziec,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec, przyjęte uchwałą Nr VI/32/2007 Rady Gminy Grodziec z dnia 13 czerwca 2007r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec,
- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Grodziec,
- Program ochrony środowiska Gminy Grodziec, 2004 r.,
- Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Grodziec na lata 2010- 2014 z perspektywą do 2017 r.,
- Aktualizacja programu gospodarki ściekowej dla gminy Grodziec -2011r,
- Plan gospodarki odpadami dla związku międzygminnego „Koniński region komunalny” na lata 2008- 2011 z perspektywą na lata 2012-2015 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009. WIOŚ, Poznań 2010,
- Strategia rozwoju sieci dróg powiatowych na terenie powiatu konińskiego

1.4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenu.

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza aktualnego stanu środowiska przyrodniczego w kontekście istniejącego zagospodarowania, pozwalająca określić walory przyrodnicze oraz stopień obciążenia środowiska w poszczególnych rejonach obszaru gminy. Ocena ta uwzględnia również szersze tło przyrodnicze, analizując powiązania przyrodnicze wraz z systemem obszarów chronionych i oceniając zagrożenia dla tych powiązań.

Dalszym etapem jest ocena proponowanego sposobu zagospodarowania terenów i jego wpływu na podstawowe parametry stanu środowiska, tj. różnorodność biologiczną, populację, zdrowie ludzkie, faunę, florę, powierzchnię ziemi, wody, powietrze, czynniki klimatyczne, zasoby naturalne, dziedzictwo kulturowe, krajobraz oraz współzależności pomiędzy powyższymi czynnikami w zakresie ich skutków wtórnych, kumulacyjnych, synergistycznych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i czasowych, korzystnych i niekorzystnych.

Ocenę skutków wpływu ustaleń studium na środowisko oparto na analizie potencjalnych zagrożeń wynikających z realizacji ustaleń studium. Dla każdego rodzaju użytkowania terenów przeprowadzono analizę oddziaływania ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie ludzi, w porównaniu ze stanem istniejącym. W analizach uwzględniono oddziaływania o charakterze bezpośrednim, pośrednim, wtórnym skumulowanym, krótkoterminowym, długoterminowym, stałym i chwilowym oraz pozytywnym i negatywnym.

W rezultacie uzyskano obraz oddziaływania niekorzystnego, zrównoważonego i korzystnego. Ocena skutków realizacji zmiany studium na środowisko pozwoliła na wyciągnięcie wniosków i zaleceń do ostatecznej wersji zmiany studium, a także dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy posłużyły do wyboru rozwiązań przyjętych w studium.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ O JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CEL OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym główne cele i zasady rozwoju zagospodarowania przestrzeni gminy.

Dokument ten stanowi podstawę dla sporządzenia planów miejscowych, które uwzględniając postanowienia studium, ustalają przeznaczenie i zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, dla których zostały opracowane.

Dotychczas obowiązujące studium zostało przyjęte uchwałą Nr VI/32/2007 Rady Gminy Grodziec z dnia 13 czerwca 2007 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec.

Opracowanie to w znacznym stopniu nie odpowiada jednak aktualnym potrzebom Gminy w zakresie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, produkcji, usług, rekreacji oraz lokalizacji wiatraków. Podstawą do sporządzenia projektu zmiany studium jest uchwała Nr XXXV/206/2010 Rady Gminy Grodziec z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

2.2.1. ELABORAT PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Elaborat projektu zmiany studium Gminy Grodziec składa się z dwóch części:

- określającej uwarunkowania przedstawione w formie tekstowej i graficznej,
- określającej kierunki zagospodarowania przestrzennego w formie tekstowej

i graficznej, oraz zawiera uzasadnienie objaśniające przyjęte rozwiązania oraz syntezę ustaleń projektu studium.

W części I - Uwarunkowania rozwoju – przeprowadzono szczegółową analizę i ocenę istniejącego zagospodarowania, środowiska przyrodniczego i jego zasobów, procesów zachodzących w przestrzeni, gospodarce i społeczeństwie Gminy Grodziec oraz czynników zewnętrznych oddziałujących na gminę w zakresie niezbędnym dla określenia jej polityki przestrzennej;

W części II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy – sformułowano zbiór postulatów dotyczących zasad gospodarowania zasobami obszaru gminy oraz wskazań dotyczących kierunków rozwoju, wśród których za główne uznano:

- wzmocnienie pozycji miejscowości Grodziec,
- przekształcanie terenów zabudowy wsi w struktury wielofunkcyjne łączące zabudowę zagrodową, mieszkaniową i usługową.

Opracowanie uzupełnia analiza wniosków do zmiany studium , ocena stanu istniejącego oraz analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy.

2.2.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STUDIUM

Cele rozwoju Gminy Grodziec zawarte w Strategii wskazują, że:

- jest konieczność poszukiwania nowych kierunków działalności rolniczej do czego przyczyni się zmiana struktury gospodarczej z rolnictwa na rozwoju turystyki oraz tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw,
- przyszłość gminy wymaga intensywnej działalności promocyjnej. Wprawdzie preferuje się tu bardzo konkretne formy - przygotowanie terenów pod działalność

gospodarczą i ulgi podatkowe - jednak niezbędne są działania o znacznie szerszym wymiarze, takie jak choćby promocja gminy poprzez rozwój działalności kulturalnej.

- w gminie należy wypracować program rozwoju turystyki, rozpropagować i poddać go społecznej ocenie.

Istniejący potencjał gospodarczy i przyrodniczy gminy w postaci zasobów przestrzennych związany jest z produkcją rolniczą oraz ze znaczącym masywem leśnym. Funkcją wiodącą gminy jest produkcja rolna. Szczególnie dobre warunki do rozwoju tej funkcji, z uwagi na wysoką bonitację gleb klas III i IV występują w północno – wschodniej części gminy. Studium proponuje wzbogacenie tej funkcji o funkcje rekreacyjną opartą o wykorzystanie i przekształcenie wsi położonych w obszarze ochrony krajobrazu Stara Ciświca, Nowa Ciświca, Nowy Borowiec, Stary Borowiec, Zagóznica, Lipice, Kolonia Królików, Kolonia Biała, Grądy Stare, Nowe Grądy oraz wsi Junno i Lipice jako wsi z gospodarstwami agroturystycznymi i rolnictwem ekologicznym, pełniące zaplecze noclegowe i usługowe dla penetracji masywu leśnego.

Dodatkową funkcją gminy może stać się przetwórstwo produktów rolniczych, produkcja przemysłowa (odnawialne źródła energii) oraz wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Piaski. Uruchomienie odkrywki węgla brunatnego „Piaski” zmieni znacząco ukształtowanie obecnej przestrzeni gminy. Zagospodarowanie wschodniej części gminy, a głównie wsi Aleksandrówek i Wielołęka zostanie podporządkowane potrzebom wydobywania węgla brunatnego. Wystąpi konieczność przebudowy układu dróg powiatowych i gminnych tj. przełożenie drogi powiatowej 3240 P i likwidacja drogi gminnej Aleksandrówek - Wielołęka , likwidacja wsi Aleksandrówek oraz rekultywacja terenów pogórnich w kierunku wodnym i rekreacyjnym oraz odtworzenia pierwotnych układów przyrodniczych.

Jako nadrzędne kryteria sterowania rozwojem gminy przyjęto zasady zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, nadające ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego najwyższe priorytety. Perspektywiczny rozwój gminy powinien polegać na wzroście jakościowym i odbywać się przede wszystkim w rejonach już zainwestowanych, poprzez modernizację, rozbudowę a także wprowadzenie niekolizyjnego, uzupełniającego zainwestowania nawiązującego do otoczenia i do istniejących powiązań komunikacyjnych.

Zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami, w studium określono tereny rozwojowe dla funkcji: mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej oraz rekreacji. Większa część terenów rozwojowych jest nowo projektowana i nie pokrywa się z obszarami wyznaczonymi w dotychczas obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodziec opracowanym w 2002 r.

Zmiany w przeznaczeniu terenów wiążą się z realizacją ustaleń studium, w którym określono potencjalne tereny rozwojowe dla poszczególnych funkcji. W większości przypadków będą się one odbywały kosztem terenów dotychczas użytkowanych rolniczo, położonych w obrębie terenów o ekstensywnej zabudowie lub przylegających do obszarów gęsto zabudowanych, jako obszary rozwojowe poszczególnych jednostek osadniczych.

W odniesieniu do istniejącej zabudowy konieczna jest poprawa stanu jakościowego, głównie w zakresie kanalizacji oraz wymiany kotłowni węglowych na rzecz paliw niskoemisyjnych.

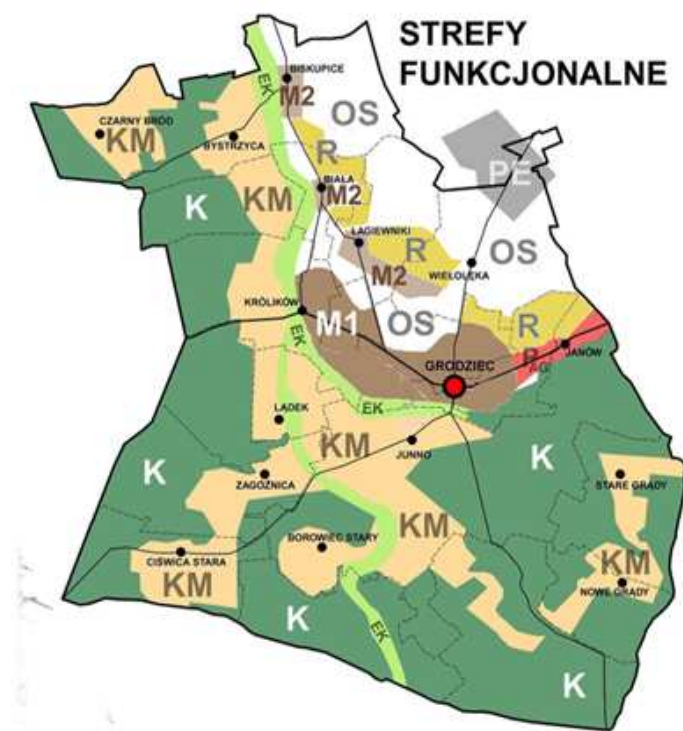
2.2.3. JEDNOSTKI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

W omawianym projekcie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grodziec wyróżniono dziewięć jednostek funkcjonalno-przestrzennych, wskazano niezbędne działania związane z utrzymaniem i wzrostem kondycji tych obszarów oraz wskazano nowe kierunki rozwoju przestrzennego. Podstawą do ich wyodrębnienia były następujące kryteria:

- istniejący stan zainwestowania i charakter zagospodarowania,
- jakość środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem terenów podlegających ochronie,
- stan środowiska kulturowego i charakter krajobrazu,
- stopień urbanizacji
- możliwości rozwojowe.

W granicach gminy wyznaczono następujące obszary funkcjonalno-przestrzenne:

1. Obszar ochrony krajobrazu – K
 - 1a. Podobszar leśno– rekreacyjny z rolnictwem ekologicznym i gospodarstwami agroturystycznymi - KM
2. Obszar intensywnego rozwoju gospodarki rolnej – R
 - 2a. Podobszar rozwoju wielofunkcyjnego wsi – M2
3. Obszar osadniczo rolny – OS
 - 3a. Podobszar rozwoju wielofunkcyjnego – M1
 - 3b. Podobszary rozwoju aktywizacji gospodarczej – PAG,
4. Obszar Eksploatacji Powierzchniowej – PE
5. Obszary naturalnych ciągów ekologicznych – EK

OBSZAR OCHRONY KRAJOBRAZU – K

Obszar Obejmuje zachodnią i południową część gminy. Głównym elementem przyrodniczo-krajobrazowym obszaru jest Pyski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony na mocy uchwały nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie w dniu 29 stycznia 1986r.

Obszar ten został wyodrębniony ze względu na jego duże walory rekreacyjne oraz dotychczasowe znikome rozpoznanie i wykorzystanie dla potrzeb rekreacji. Obecnie istnieje znaczące zapotrzebowanie mieszkańców Kalisza i Konina na tereny rekreacyjne i tzw. „cichy wypoczynek”.

W ramach obszaru ochrony krajobrazu K wyznaczono obszary dla lokalizacji rekreacji i turystyki. Przewiduje się sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przede wszystkim dla terenów przewidzianych dla rozwoju rekreacji.

Zasady obowiązujące w granicach obszaru:

- obszar jest terenem przeznaczonym do uprawiania wszelkich form turystyki i wypoczynku,

- preferuje się rozwój bazy wypoczynku i rekreacji indywidualnej opartej na ogólnodostępnych ośrodkach rekreacyjno-sportowych oraz na rozwoju gospodarstw agroturystycznych,
- wszelka działalność gospodarcza prowadzona na tym obszarze powinna być podporządkowana wymogom ochrony środowiska przyrodniczego,
- zakazuje się lokalizowania nowych przedsięwzięć i rozbudowy starych obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, oprócz sieci infrastruktury technicznej,
- zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- wprowadza się obowiązek szczególnie starannego zaopatrzenia w urządzenia zapobiegające zanieczyszczeniom środowiska wszystkich zakładów i obiektów zlokalizowanych w granicach bądź w bezpośrednim sąsiedztwie granic parku krajobrazowego,
- zakazuje się wznoszenia nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od linii brzegowej jezior i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
- adaptuje się istniejące w pasie 100 m wzdłuż brzegów jezior obiekty indywidualnej zabudowy mieszkalnej i rekreacyjnej, z dopuszczeniem jej przebudowy, remontów i wymiany,
- wszelkiemu budownictwu (mieszkaniowemu, turystycznemu, usługowemu itp.) oraz wszelkim urządzeniom technicznym i komunikacyjnym należy nadać cechy estetycznego wyglądu i zharmonizować je z otaczającym krajobrazem,
- zakazuje się lokalizowania w ramach obszaru ferm zwierząt – bezściółkowych i produkujących gnojowicę powyżej 200 DJP,
- systemy wodno-melioracyjne należy projektować w sposób nie powodujący szkody w ekosystemach leśnych oraz w zbiorowiskach roślinności torfowiskowej,
- dopuszcza się rozbudowę istniejącej i realizację nowej infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się uzupełnianie i rozbudowę istniejącej zabudowy,
- należy unikać stosowania szczelnych ogrodzeń posesji, w celu zapewnienia wolnej przestrzeni dla ochrony walorów widokowych oraz utrzymania tras migracji zwierząt,
- nakazuje się dążenie do utrzymania terenów trwałych użytków zielonych w użytkowaniu łąkowym lub pastwiskowym (dla takiego priorytetu ochrony istnieje możliwość uzyskania przez rolników dopłat w ramach programu rolno-środowiskowego).

Zasady podziału na działki budowlane:

- nowo wydzielane działki budowlane przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i rekreacji indywidualnej powinny mieć powierzchnię nie mniejszą niż 1000 m²,
- działki mogą podlegać podziałowi pod warunkiem zachowania frontu każdej z działek o szerokości minimum 22 m.

OBSZAR INTENSYWNEGO ROZWOJU GOSPODARKI ROLNEJ – R

Obejmuje północno wschodnią część gminy, a głównie sołectwa: Biskupice, Biała, Królików. Obszar ten obejmuje tereny rolne o wysokich wartości dla produkcji rolnej. W ramach obszaru należy dążyć do ochrony zasobów rolnych przed zmianą użytkowania na nierolniczy, aktywizacji rolnictwa. W studium wyznaczono w granicach tego obszaru podobszary M2 – rozwoju wielofunkcyjnego: obejmujące wsie Biskupice, Biała i Łagiewniki. W granicach podobszarów M2 przewiduje się rozwój przestrzenny wsi z zachowaniem istniejących powiązań produkcji rolnej ze środowiskiem przyrodniczym. Istniejące powiązania funkcjonalne powinny podlegać pozytywnym przekształceniom w kierunku zachowania równowagi ekologicznej w obszarze.

Zasady obowiązujące w granicach obszaru:

- preferencje dla rozwoju rolnictwa,
- zachowywanie granic między naturalnymi ekosystemami leśnymi, mokradłami i ciekami a użytkami rolnymi w formie naturalnie rozbudowanych i zróżnicowanych gatunkowo ekotonów,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przez unikanie rozpraszania zabudowy i tworzenie zwartych układów zabudowy,
- rozwój terenów dla zabudowy w ramach ciągów już istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz w ramach podobszarów M 2,
- nakazuje się utrzymanie i uzupełnienie zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych,
- dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych oraz zwirowni poza obszarami zabudowanymi,

OBSZAR OSADNICZO-ROLNY – OS

Obejmuje centralny rejon gminy. W ramach obszaru OS wyszczególniono w studium dwa podobszary M 1- rozwoju wielofunkcyjnego w rejonie wsi Grodziec i Królików, NO – potencjalny teren lokalizacji oczyszczalni ścieków oraz podobszar PAG – rozwoju

aktywizacji gospodarczej. Obejmuje tereny na których wiodącą funkcję stanowi osadnictwo oraz obsługa ludności i rolnictwa.

Zasady obowiązujące w granicach podobszaru:

- preferencja dla rozwoju rolnictwa,
- tereny dla zabudowy przewidziano wzdłuż ciągów już istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz w ramach podobszarów M 1,
- rehabilitacja zespołów dworsko – parkowych.

OBSZAR EKSPLOATACJI POWIERZCHNIOWEJ – PE

Obejmuje powierzchnię eksploatację węgla brunatnego w ramach odkrywki „Piaski”. Zlokalizowana jest w północno – wschodniej części gminy i obejmuje swym zasięgiem wieś Aleksandrówek.

Zasady obowiązujące w ramach obszaru:

- wszelka działalność w ramach obszaru podporządkowana jest wydobywaniu i ochronie złóż węgla brunatnego.

OBSZARY NATURALNYCH CIĄGÓW EKOLOGICZNYCH - EK

Obejmują tereny naturalnych ciągów ekologicznych pełniących funkcje klimatyczne (ciągi przewietrzania), krajobrazowe. Główne ciągi powiązań przyrodniczych to podstawowy układ cieków przepływających przez gminę oraz zieleń śródpolna i przydrożna towarzysząca obniżeniom terenu w obrębie których należy zapewnić warunki dla zachowania i poprawy stanu równowagi biologicznej, zachowania i wzbogacenia składu gatunkowego flory i fauny.

Zakazy i nakazy obowiązujące w ramach obszaru:

- należy dążyć do utrzymania istniejącej ekspozycji otwartego krajobrazu przyrodniczego oraz swobodnej wentylacji terenu,
- zakaz lokalizacji i instalowania urządzeń zanieczyszczających wodę powietrze lub glebę w szczególności składowania środków chemicznych oraz stacji paliw.

2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec zostały uwzględnione opracowania planistyczne, strategie i programy branżowe, które zostały przygotowane na poziomach wojewódzkim i lokalnym.

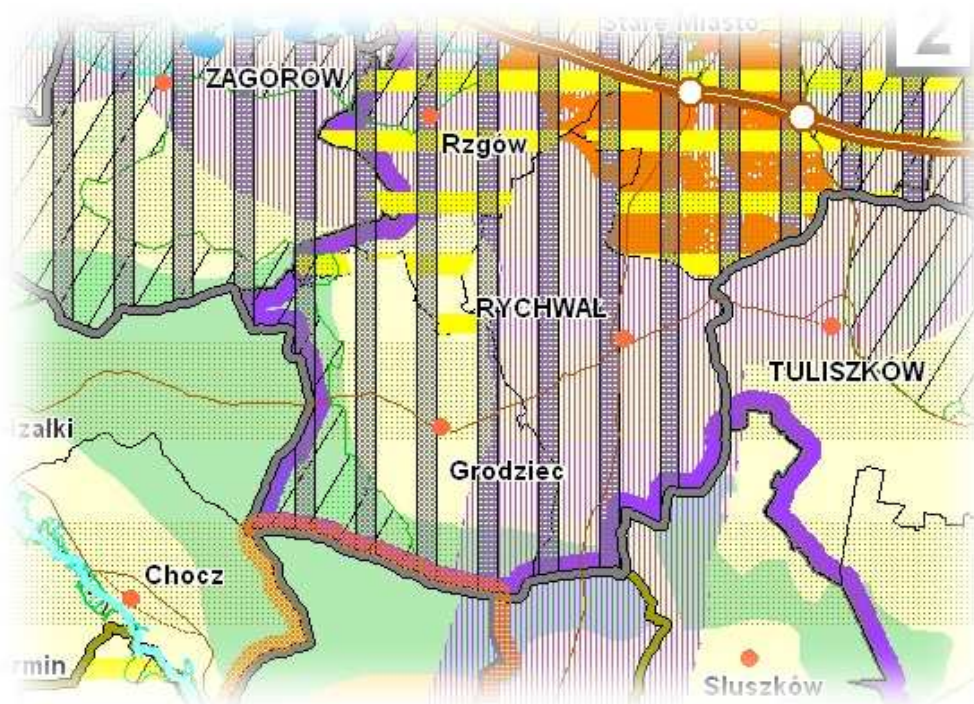
Do podstawowych dokumentów, które powstały na szczeblu wojewódzkim, należą:

- plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjęty uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010r.,
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019, przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 5 lipca 2010 r.,

Na szczeblu lokalnym:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodziec, przyjęte uchwałą Nr VI/32/2007 Rady Gminy Grodziec z dnia 13 czerwca 2007 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Grodziec,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009. WIOŚ, Poznań 2010 r.,
- Programu ochrony środowiska dla powiatu konińskiego,
- Strategia Rozwoju Powiatu Konińskiego,
- Strategia rozwoju Gminy Grodziec,
- Program ochrony środowiska Gminy Grodziec, 2004 r.,
- Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Grodziec na lata 2010- 2014 z perspektywą do 2017 r.,

Ustalenia zmiany Studium są zgodne polityką przestrzenną województwa określoną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XLII/628/2001 z dnia 26.11.2001 r. oraz jego zmianą uchwaloną przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XLVI/690/10 z dnia 26.04.2010 r.

Zgodnie z tym Planem, gmina Grodziec leży w granicach 4 stref:

- Strefa wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych – tereny o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, nie kwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej.
- Strefa rolno - leśnej – obszary te, związane z intensywnym rolnictwem, opartym o najlepsze w regionie gleby, wymagają ochrony szczególnie w obszarach podmiejskich. Celem zasadniczym gospodarki przestrzennej w tych strefach jest ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej najwyższej jakości, poprzez ograniczanie wyłączenia ich spod użytkowania rolniczego i poprawę jakości gleb. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych najwyższej jakości powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Istotne są działania ograniczające zanieczyszczenie gleb i naruszanie ich stosunków wodnych oraz przeciwdziałanie erozji, przede wszystkim na obszarach położonych przy krawędziach dolin rzecznych. Tereny te stanowią zaplecze żywnościowe oraz bazę surowcową dla przemysłu rolno – spożywczego, którego rozwój winien być preferowany głównie w ramach tej strefy. Na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo konieczne jest zwiększenie powierzchni zadrzewień śródpolnych i zakrzewień z użyciem gatunków rodzimych. Należy również zachować dziedzictwo kulturowe, chronić walory krajobrazu obszarów wiejskich, a także dążyć do podniesienia atrakcyjności terenów wsi
- System powiązań przyrodniczych - na omawianym terenie pokrywa się z przyrodniczymi obszarami chronionymi, na terenie których obowiązują ograniczenia rozwoju

przestrzennego sformułowane w stosownych rozporządzeniach, a także w ustawie o ochronie przyrody.

- Wschodni obszar problemowy, w którym występują konflikty pomiędzy powierzchnią eksploatacją węgla brunatnego, sieciami energii elektrycznej, głównymi ciągami komunikacyjnymi, a walorami przyrodniczymi tego terenu.

Obszar polityki wspierania rozwoju – działania powinny prowadzić do pobudzenia aktywności gospodarczej i społecznej tych terenów. Za priorytety działań uznaje się m.in.:

- wspieranie inicjatyw lokalnych, zmierzających do poprawy standardów życia oraz likwidację bezrobocia,
- pomoc w ubieganiu się o środki na inwestycje, w tym szczególnie te związane z gospodarką komunalną oraz komunikacją,
- zachęcanie do inwestowania oraz wykorzystywania lokalnego potencjału ludzkiego,
- zmianę systemu gospodarowania w rolnictwie mającą wpływ na wzrost efektywności produkcji rolnej,
- zmniejszenie liczby osób utrzymujących się z rolnictwa poprzez wspieranie polityki społecznej, dążącej do przekwalifikowania i zmiany zawodu,
- kierowanie bezpośrednie środków finansowych wspomagających lokalne budżety gmin.

Projekt zmiany Studium wykazuje zgodność z pozostałymi dokumentami gminnymi tj. przede wszystkim Programem Ochrony Środowiska Gminy Grodziec. Wymienione dokumenty w swych założeniach kierują się zasadą zrównoważonego rozwoju, mając na uwadze realizację polityki ekologicznej państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, przyjętą Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. (MP Nr 34, poz. 501).

W zmianie Studium uwzględniono również uwarunkowania rozwoju zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym.

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

3.1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE

Gmina wiejska Grodziec leży w południowo-zachodniej części powiatu konińskiego. Zajmuje obszar 118 km², zamieszkaną przez 5,2 tys. mieszkańców osiedlonych w 31

miejsowościach wiejskich. Administracja gminy jest podzielona na 18 sołectw. Graniczy z gminami : Rzgów, Rychwał, Blizanów, Stawiszyn, Chocz, Gizalki, Zagórów.

Pod względem zagospodarowania na obszarze gminy Grodziec można wyróżnić dwa obszary. Pierwszy obejmuje centralną i północno - wschodnią część gminy – stanowiącą rolniczą przestrzeń produkcyjną.

Drugi obszar to południowo-zachodnia część gminy. Jest ona obszarem o dominującym zagospodarowaniu leśno - rolnym, z przewagą terenów leśnych. Ponadto większość tego obszaru znajduje się w Pyzdurskim Obszarze Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Grodziec brak jest większych zakładów przemysłowych. Głównym źródłem utrzymania ludności jest praca w rolnictwie i leśnictwie, a w północno-wschodniej części gminy praca w rolnictwie, leśnictwie i usługach.

3.2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

3.2.1. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Warunki geomorfologiczne

Według podziału geomorfologicznego B. Krygowskiego obszar opracowania należy do dwóch regionów:

- Kotliny Pyzdurskiej stanowiącej część Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej,
- Wysoczyzny Tureckiej z subregionem : Równina Rychwalska.

W obrębie gminy Grodziec wydzielono podstawowe jednostki morfologiczne :

- Równinę Rychwalską
- Kotlinę Pyzdurską

Równina Rychwalska zajmuje największy obszar gminy, jej północną i środkową część. Jej powierzchnia jest lekko falista i wyniesiona przeciętnie 80 –85 m npm, maksymalnie 106 m npm (Las Grodziecki). Deniwelacje w obrębie równiny osiągają więc 26 m. Równina Rychwalska to rozległa, płaska terasa erozyjno – akumulacyjna, urozmaicona wydymami, których długość przekracza często 1km, a wysokość osiąga 20m. Teren Równiny Rychwalskiej przecina rozległa dolina rzeki Czarna Struga. Obniżenie Czarnej Strugi od zachodu graniczy z Kotliną Pyzdurską, która położona jest tu na rzędnej ok. 90 m npm. Obszar Równiny Rychwalskiej zbudowany jest z gliny dennomorenowej. Gлина ta zaznacza się już od powierzchni pasem ciągnącym się mniej więcej wzdłuż szosy rzgowskiej. Dalej ku

południowemu wschodowi równolegle do pasa glin na powierzchni występują piaski akumulacji lodowcowej, niekiedy z głazami. Równina Rychwalska stanowi fragment równiny terasowo- pleistocénskiej z okresu zlodowacenia bałtyckiego. Jest to płaska wysoczyzna pozbawiona zupełnie zbiorników wodnych. W obszarze równiny wyróżnić można terasy wysokie (wyższe i niższe) oraz terasę środkową .

Kotlina Pyzdrska zajmuje część gminy od strony zachodniej. Kotlinę Pyzdrską wypełniają piaski rzeczno lodowcowe, tworzące tarasy akumulacyjne. Dolina Czarnej Strugi, liczne dolinki cieków powierzchniowych w obrębie równinnym kierują swe wody ku dolinie Warty, a także bezodpływowe obniżenia, wypełnione są madami i piaskami. Miejscami nagromadził się w nich również torf. Dno kotliny zalega na wysokości 97,0-98,0 m npm. W jej dnie występują liczne pagórki wydymowe, sąsiadujące często z równinami akumulacji biogenicznej. Wysokość wydym dochodzi do 10 metrów.

Centralną i wschodnią część gminy zajmuje falista i płaska wysoczyzna dennomorenowa fazy poznańskiej, rozcięta w części wschodniej dwoma rynkami o przebiegu południowym - Kozięgłowską i Ostrowicką.

Warunki glebowe

Gleby gminy Grodziec odznaczają się mało zróżnicowanymi warunkami glebowymi. Dominują słabe gleby żytinio – łubinowe i żytynie kompleksów glebowych 6 i 7 klasy VI i V. Szczególnie duży udział tych gleb występuje w południowej części gminy. Gleby wyższych kompleksów występują w dolinie Czarnej Strugi, większe powierzchnie zajmują po stronie wschodniej rzeki. Są to gliny i piaski naglinowe bardzo dobrych kompleksów 2 i 4 klasy II i IVa. Gleby te występują w okolicach między Grodźcem a Janowem od wsi Mokre do Królikowa, w rejonie Łagiewnik, Wielołęki. Są to tereny położone w centralnej i północnej części gminy. Gleby gliniaste usytuowane są w okolicach Królikowa i Białej. W bezpośredniej dolinie Czarnej Strugi oraz na południowy – wschód od Grodźca występują gleby murszowo-torfowe, są to użytki zielone. Niewielki obszar gleb torfowych położony jest również we wsi Nowa Ciświca.. Prawie wszystkie grunty wymagające uregulowania stosunków wodnych zostały zmeliorowane. Stopień zaspokojenia potrzeb melioracyjnych wynosi 89,7 %. Duża część gleb to bardzo słabe i często rolniczo nieprzydatne oraz nieużytki. Położone są one głównie w okolicach wsi Borowiec, Konary, Grądy Stare.

Wody powierzchniowe

Rozpatrywany obszar należy do dorzecza Warty, a III rzędowy dział wodny rozgranicza zlewnie lewobrzeżnych dopływów Warty, Powy i Topca. Ukształtowanie powierzchni terenu,

budowa geologiczna oraz warunki hydrogeologiczne decydują o naturalnym systemie odwodnienia powierzchniowego. System ten jest bardzo wyraźny i charakterystyczny. Główną osią hydrograficzną omawianego obszaru jest Warta, która płynie dnem Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej ze wschodu na zachód w północnej części gminy (na odcinku 7 km.). Warta jest rzeką niziną o maksymalnych stanach wody w marcu i minimalnych w czerwcu. Dla Warty w profilu Konina najwyższy stan wód zanotowano 29 marca 1924 r. i wynosił on 542 cm . W tym samym roku zanotowano również stan najniższy, który wynosił 190 cm. Wody powierzchniowe opracowywanego terenu reprezentowane są przez cały system drobnych cieków(największymi są Struga Zarzevska i Czarna Struga), należących do zlewni bezpośredniej Warty. Jedynie skrajnie wschodnie i zachodnie części gminy odwadniane są za pośrednictwem dwóch większych dopływów Warty – Powy i Czarnej Strugi.

Wody podziemne

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych zależy jest od budowy geologicznej i ukształtowania terenu. Charakterystyczną cechą przebiegu hydroizobat jest ich współzależność od rzeźby terenu. Zasada ta jest szczególnie widoczna w przebiegu hydroizobaty 1m, która obwodzi dna rynien, dolin i innych obniżen wypełnionych gruntami organicznymi. Podobnie przebiega hydroizobata 2 m , podczas gdy hydroizobata 5 m jest już bardziej błędząca.

Piętro czwartorzędowe. W obrębie pietra czwartorzędowego woda gromadzi się w wodonośnym poziomie przypowierzchniowym – gruntowym i w poziomie wgłębnym. Pierwszy występuje głównie na obszarze pradoliny warszawsko – berlińskiej. Osady piaszczysto –żwirowe o niewielkiej miąższości, 5,0 – 10,0 m złożone w pradolinie stanowią zbiornik wodonośny w granicach wyznaczonych przez krawędzie wysoczyzn. Zwierciadło wody ma charakter swobodny, zalega na głębokości 0,5 – 2,0 m poniżej terenu. Czynniki wpływającymi na jego zachowanie są głównie rzeka Warta i elementy klimatu: opady i temperatura. Zasilanie tego zbiornika pochodzi z infiltracji wód opadowych i infiltracji wód rzecznych w okresach stanów wysokich. Wody podziemne spływają generalnie w kierunku Warty, miejscami nawiązują do lokalnych baz drenażu.

Zagrożenie wód podziemnych

Zanieczyszczenie wód podziemnych w omawianym regionie związane jest z przede wszystkim z intensywnie rozwiniętym rolnictwem. Najgroźniejszymi zagrożeniami wprowadzanymi przez rolnictwo do środowiska są środki ochrony roślin – pestycydy oraz nawozy mineralne, które stosowane w dużych ilościach mogą spowodować zanieczyszczenie

wód gruntowych. Badany obszar jest bardzo intensywnie użytkowany rolniczo, a ponieważ w większości występują tu grunty średnio i łatwo przepuszczalne, z infiltracyjnym typem krążenia wód, istnieje więc duże niebezpieczeństwo ucieczki pestycydów i niewykorzystanych przez rośliny nawozów mineralnych w głąb profilu glebowego i prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód.

Wody gruntowe

Poszczególne jednostki morfologiczne charakteryzują się różnymi warunkami hydrologicznymi i poziomem wód podziemnych (głębokość i charakter występowania wody) zależnymi od zróżnicowania powierzchni (morfologii) terenu i budowy geologicznej.

Klimat

Klimat okolic gminy Grodziec związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego.

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na wschodnim skraju regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar słabnących wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, zima jest dosyć chłodna (średnia temperatura stycznia – 2.9oC), ale niezbyt długa (około 80 dni), z nietrwałą szatą śnieżną. Dłuższe (około 98 dni) i ciepłe jest lato (+17.8 oC w lipcu). Charakterystyczna dla tej części Polski jest mała liczba dni pochmurnych (110). Długość trwania okresu wegetacyjnego wynosi niespełna 220 dni. Roczna suma opadów sięga 500 - 550 mm. I podobnie jak na większości terytorium kraju, również w rejonie Konina przeważają wiatry zachodnie, stanowiące blisko połowę ogółu wiatrów wiejących w ciągu roku. Wiosną i jesienią wzrasta udział wiatrów wschodnich. Najrzadziej notowane są wiatry południowo-wschodnie, wschodnie i północne (około 6-8%). Prędkości wiatrów są zróżnicowane. Największe charakteryzują wiatry zachodnie, które w okresie od listopada do marca wieją z prędkością około 3.5-4 m/s. Najmniejsze (w miesiącach letnich), wiatry południowe i południowo-wschodnie. Duża jest jednak ilość cisz (12.4% w skali roku). Warunki wietrzne w warstwie przyziemia nie są zatem dogodne.

Warunki klimatu lokalnego są zbliżone do ww. warunków makroklimatu. Rozległe powierzchnie wysoczyznowe charakteryzują się korzystnymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Okresowo odczuwalne mogą być tzw. emisje transgraniczne, niosące zanieczyszczenia z odległych okręgów przemysłowych, ale również Poznania, Konina i Turku. Rozległe, płaskie

i bezleśne powierzchnie wysoczyznowe i sandrowe nie sprzyjają regeneracji zanieczyszczonego powietrza.

Zanieczyszczenia powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował w Internecie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim”.

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocenę dokonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych.

Ocenę wykonano w odniesieniu do nowego układu stref i zmienionych poziomów substancji w oparciu o ustawę - Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE.

Według nowego podziału strefę stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,
- klasy B - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy.
- Klasy D1 - jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego
- Klasy D2 - jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Podstawą oceny dla wszystkich substancji poza pyłem PM_{2,5} jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w

powietrzu (Dz.U.12.1031). Przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące pyłu PM_{2,5}, zawarte w dyrektywie 2008/50/WE, w tym wartości kryterialne określone dla stężeń PM_{2,5}, nie zostały jeszcze przeniesione do prawa krajowego. Z tego powodu kryteria dla pyłu PM_{2,5} przygotowano w oparciu o zapisy ww. Dyrektywy. Dla pyłu PM_{2,5} określono margines tolerancji (20%), który będzie ulegał stopniowemu zmniejszeniu, aż do osiągnięcia 0% w dniu 1 stycznia 2015 rok.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

Ocena jakości powietrza odniesionych do ochrony roślin.

Ocena pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu - zaliczono strefę do klasy A, pod względem ozonu do klasy C.

Kryteria dla strefy wielkopolskiej w celu ochrony roślin, 2012 r.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _x	SO ₂	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	C

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Powyższe oceny jakości powietrza uwzględniają oddziaływanie Elektrowni Pątnów w strefie wielkopolskiej.

Do głównych źródeł emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza należą:

- dla SO₂ – pojedyncze rozproszone źródła z zakładów produkcyjnych oraz sektor komunalno-bytowy; dominujący udział w zanieczyszczeniu powietrza ma spalanie węgla kamiennego, koksu, olejów opałowych; zużycie tych paliw jest najwyższe w okresie jesienno-zimowym, stąd też zdecydowanie większe zasiarczenie atmosfery odnotowuje się w tym czasie,
- dla NO₂ – transport i komunikacja, w mniejszym stopniu spalanie paliw w zakładach produkcyjnych; w stężeniach dwutlenku azotu decydującą rolę odgrywa emisja ze środków

transportu, niewielki procent pochodzi z procesów spalania, co wiąże się głównie ze zmiennością dobową,

- dla CO – transport drogowy, w mniejszym stopniu spalanie paliw w kotłowniach;
- dla pyłu PM10 – głównie energetyka, ciepłownictwo oraz przemysł, dodatkowo unoszenie się pyłu z dróg, dachów, pól uprawnych, emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków szczególnie w okresie grzewczym. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa także emisja tzw. „niezorganizowana” np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów pasów drogowych czy źle zabezpieczonych składowisk odpadów.

Klimat akustyczny

Na obszarze gminy nie występują źródła ponadnormatywnego hałasu o stałym charakterze. Źródła hałasu mające charakter lokalny, związane są z ruchem pojazdów na drodze wojewódzkich oraz powiatowych.

Generalny pomiar ruchu przeprowadzony w 2010 r. wykazał dla drogi wojewódzkiej następujące obciążenie ruchem:

▪ Średni dobowy ruch ogółem	– 2259 pojazdów
▪ Samochody osobowe	– 1895 pojazdów
▪ Samochody ciężarowe	– 95 pojazdów

Ze względu na przebieg dróg w oddaleniu od terenów o zwartej zabudowie, za wyjątkiem Grodzca i Janowa, oddziaływanie hałasu komunikacyjnego nie przekracza dopuszczalnych wartości. Na terenach zabudowanych obowiązuje ograniczenie prędkości, które wpływa na obniżenie poziomu hałasu i jest praktycznie jedyną możliwością ograniczenia negatywnych oddziaływań drogi. Nieuzasadnione jest stosowanie jakichkolwiek przegród z uwagi na liczne zjazdy do posesji.

Dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz. 826). W Tabeli 1 cytowanego rozporządzenia określono dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych klas terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Na obszarze opracowania studium wyróżniono następujące obszary o różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone następującymi symbolami przeznaczenia:

- MN,MR – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, z dopuszczeniem usługowej, zgodnie z zapisami studium dopuszczalne poziomy

hałasu na poszczególnych terenach należy przyjmować jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej,

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usługowej, zgodnie z zapisami studium dopuszczalne poziomy hałasu na poszczególnych terenach należy przyjmować jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- RM – tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usługowej, zgodnie z zapisami planu dopuszczalne poziomy hałasu na poszczególnych terenach należy przyjmować jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
- U – tereny zabudowy usługowej, nie wymagające określenia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- P – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowej i usługowej, nie wymagające określenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Wokół obszaru gminy nie ma obiektów wpływających w zasadniczy sposób na klimat akustyczny. Na ulicach dojazdowych i lokalnych nie ma dużego ruchu pojazdów - głównie osobowych. Wpływ hałasu na zdrowie i samopoczucie ludzi nie został jeszcze w pełni rozpoznany. Niemniej z dotychczasowych badań wynika, że hałas jest odpowiedzialny za wiele schorzeń natury psychosomatycznej. Stąd potrzeba podejmowania działań na rzecz ochrony przed hałasem.

Szata roślinna

Największym bogactwem gminy są nieskażona przyroda i lasy. Obszary leśne w gminie Grodziec zajmują prawie 38 % powierzchni, a wskaźnik lesistości (37,1 %) jest tu najwyższy w całym powiecie konińskim. Zachodnia część gminy, gdzie znajduje się największy w województwie kompleks lasów, została zaliczona do obszaru chronionego.

Lasy gminy Grodziec w dużej części administrowane są przez Nadleśnictwo Grodziec z siedzibą w Grodźcu , ul. Leśna 50. Tereny Nadleśnictwa graniczą z gruntami i lasami prywatnymi oraz gruntami Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, nie graniczy z lasami innych Nadleśnictw.

Powierzchnia leśna wg grup lasu, kategorii ochronności

Rodzaj lasu	Powierzchnia w ha
Lasy ochronne razem	10 114
Glebochronne	129
Wodochronne	9 573
Ostoje zwierząt chronionych	30
GPW	278
Cenne przyrodniczo	104
Lasy pozostałe (wielofunkcyjne)	14 220
Razem	24 334

Poza powyższymi zgrupowaniami kompleksów leśnych występują na terenie Gminy niewielkie, kilkuhektarowe lasy prywatne o zróżnicowanych drzewostanie. Roślinność wysoką uzupełniają parki podworskie oraz cmentarze.

Świat zwierzęcy

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją dziki, jelenie i sarny, wśród których wykształcił się ekotyp sarny polnej. Dotąd stwierdzono zaledwie 147 gatunków ptaków i 34 ssaki. Skład gatunkowy płazów (10) i gadów (5) nie odbiega zasadniczo od okolicznych terenów. Z drapieżników występują m.in. lisy, borsuki i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, dziki królik, jeż, ryjówka, kret, nietoperz. Na polach spotkać można bażanty i kuropatwy, które podobnie jak wcześniej wymienione: sarna, zając i lis potrzebują do bytowania pól uprawnych, najlepiej z małymi kępami lasów i zadrzewień.

Gatunki chronione

Ptaki: Swoje miejsca lęgowe mają tu m.in. perkozki, bąki, gęgawy, cyranki, płaskonosy, kropiatki, derkacze, kszuki, krwawodzioby, rycyki i rybitwy czarne, a dla regionu charakterystyczne są także: błotniak łąkowy, dudek, przepiórka, dziwonia i kulik wielki.

Ssaki: Z chronionych ssaków zaobserwowano na terenie gminy: jeże, krety, ryjówki, nietoperze, wiewiórki.

Gady: jaszczurki, padalce, zaskrońce.

Płazy: ropuchy, kumaki, żaby, rzekotki drzewne, grzebiuszki ziemne.

3.2.2. ZASOBY SUROWCOWE GMINY

Na obszarze gminy zaewidencjonowano następujące złoża kopalin:

Złożę torfu – „Ciświca Stara”. Znajduje się ono w rejonie miejscowości Łagiewniki, Ciświca Stara oraz w dolinie rzeki Czarna Struga. Są to torfy: turzycowe, olchowe, turzycowo-trzcinowe, turzycowo-mszyste oraz opałowe. Ich miąższość waha się od 0,5 do 2,0 m. Z torfami współwystępuje gytia. Udokumentowane złoża torfów nie są eksploatowane.

Kruszywo naturalne występujące na terenie gminy jest najczęściej pochodzenia wydmyowego i w związku z tym jest bardzo drobne. Piaski te występują w okolicach miejscowości Biała oraz na wschód od miejscowości Królików. Złoża kruszywa nie wykazują większego rozprzestrzenienia a ich miąższości są niewielkie. Są to obszary perspektywiczne.

Węgiel brunatny występuje w postaci złoża „PIASKI”, które zalega po południowej stronie Warty, na granicy powiatów konińskiego i słupeckiego. W obrębie powiatu konińskiego złoża występuje na obszarze trzech gmin – Rzgów, Rychwał, Grodziec, a powiatu słupeckiego – na terenie gminy Zagórz. Powierzchnia złoża bilansowego wynosi, wg dokumentacji geologicznej, 16 516 411 m², z czego pod eksploatację, wg okonturowania zaproponowanego w projekcie technologicznym, przewiduje się wykorzystanie złoża o powierzchni 11 610 314 m². Takie wykorzystanie złoża powoduje, że około 80% powierzchni przewidywanej do zajęcia dotyczy gminy Rzgów.

3.2.3. WODOCIĄGI

Sieć wodociągową Gminy Grodziec zasilają 2 stacje wodociągowe zlokalizowane w Grodźcu i Łagiewnikach.

W sieć wodociągową są wyposażone wszystkie miejscowości. Obsługuje ona 100% mieszkańców. Jest to sieć pozbawiona azbestu.

Zarządcą sieci wodociągowej i ujęć wodnych na terenie gminy jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Ostrowitem.

Na terenie gminy Grodziec woda pobierana jest z trzech poziomów: czwartorzędowego, trzeciorzędowego i kredowego.

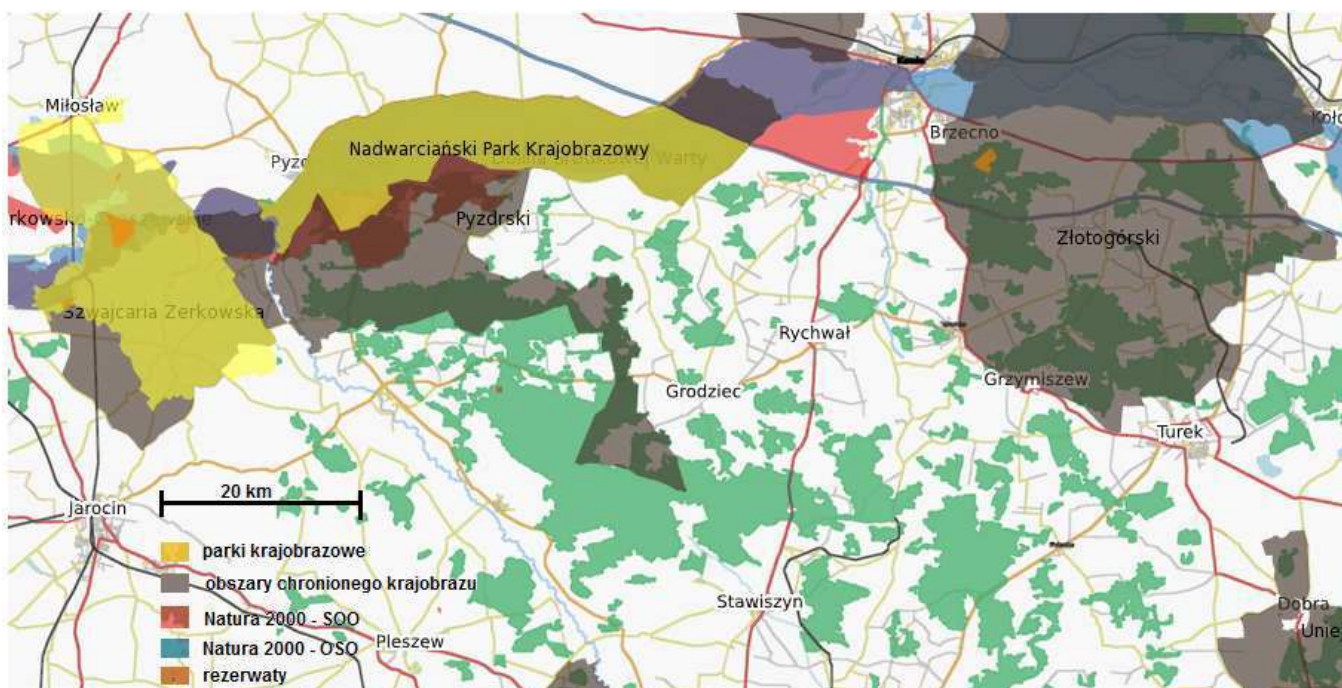
Najwyżej zalegającym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy. Charakteryzuje się on największymi wahaniami, które uzależnione są od ilości opadów atmosferycznych. Jest on zarazem najbardziej narażony na zanieczyszczenia ściekami z gospodarstw domowych i inwentarskich. Ponadto wpływ na zanieczyszczenia tego poziomu wodonośnego ma intensywność nawożenia pól. Z czwartorzędowego poziomu wodonośnego korzysta głównie ludność posiadająca własne, płytkie studnie.

Głębszym i zasobniejszym eksploatowanym poziomem wodonośnym jest poziom kredowy. Woda z tego poziomu pobierana jest z głębokości 67,0 – 68,0 m ppt.

Przeprowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie okresowe badania jakości wody wykazały, że woda pobrana do badań z wodociągów publicznych w Grodźcu i Łagiewnikach jest przydatna do spożycia przez ludzi i spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).

3.2.4. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Jedną z przyczyn degradacji środowiska przyrodniczego jest dzielenie przestrzeni na izolowane obszary. Aby przeciwdziałać temu niekorzystnemu zjawisku stworzono koncepcję łączenia bogatych i dobrze zachowanych ekosystemów korytarzami ekologicznymi w Ekologiczny System Obszarów Chronionych. Zadaniem tych korytarzy jest umożliwienie migracji organizmów żywych.

Lokalny system powiązań przyrodniczych tworzą kompleksy leśne wzdłuż wschodniej i południowej granicy gminy i tereny przyległe do Czarnej Strugi oraz zadrzewienia przydrożne i śródpolne.

3.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Ustalenia zawarte w zmianie studium są jedynie wskazówkami, często o dość ogólnym charakterze, dotyczącymi szeroko są pojętego rozwoju gospodarczego gminy. Określone zostały jednak na podstawie szczegółowej analizy środowiska obszaru, a podstawą wyznaczenia kierunków działań była wspomniana wcześniej zasada zrównoważonego rozwoju. Brak opracowania jakim jest studium oznacza brak jasno określonej polityki przestrzennej i stwarza tym samym niebezpieczeństwo powstania chaosu przestrzennego oraz konfliktów pomiędzy rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska, szczególnie w sytuacji nieposiadania przez gminę aktualnych dokumentów planistycznych.

W odniesieniu do potrzeby zachowania i kształtowania ładu przestrzennego gminy brak jasnych zasad gospodarowania przestrzenią, rozmieszczenia poszczególnych funkcji oraz sprecyzowanych ograniczeń spowoduje rozwój nieuporządkowanych, mało wydajnych struktur przestrzennych. Nie posiadanie żadnych ustaleń w zakresie kształtowania zabudowy może doprowadzić do niekorzystnych zmian krajobrazu kulturowego poprzez wprowadzenie elementów dysharmonijnych oraz do zatracenia uformowanego na przestrzeni wieków charakteru regionu.

Warunkiem niezbędnym efektywnego rozwoju gospodarczego jest odpowiednie wyposażenie w sprawną infrastrukturę techniczną. Stanowi ona ważny element kształtujący warunki życia mieszkańców oraz atrakcyjności inwestycyjnej. Brak inwestycji w tym zakresie, przede wszystkim zaś pozostawienie stanu na obecnym poziomie, zwłaszcza z poważnym niedorozwojem sieci kanalizacji, doprowadzi do licznych, niekorzystnych zmian w poszczególnych dziedzinach rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przyczyni się do znacznego pogorszenia jakości środowiska. Opóźnienie realizacji systemu oczyszczania ścieków oraz pozostawienie nierozwiązanym problemu zanieczyszczeń obszarowych spowoduje radykalne obniżenie jakości wód powierzchniowych, a ze względu na słabą odporność utworów powierzchniowych na infiltrację, także wód podziemnych. Brak działań prowadzących do zniwelowania dysproporcji między długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej prowadzi do dalszego pogarszania stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Brak regulacji dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego oraz ograniczeń w zakresie inwestycji przemysłowych, szczególnie w przypadku obiektów o dużej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery, może zahamować korzystny stan czystości powietrza w gminie, a w najgorszym przypadku doprowadzić do jego pogorszenia.

Ponadto, pozostawienie jako dominującego sposobu ogrzewania budynków za pomocą kotłów indywidualnych opalanych węglem lub olejem opałowym, przyczyni się do wzrostu zanieczyszczeń pyłowych w powietrzu, zaś w przyszłości odbije się niekorzystnie na zdrowiu mieszkańców. Można by oczekiwać wzrostu zachorowań na różnego rodzaju schorzenia skóry, zapalenia spojówek, nieżyty dróg oddechowych itp.

Mimo licznych negatywnych zjawisk towarzyszących rozbudowie układu komunikacyjnego, mniej korzystne okazuje się zupełne zaniechanie inwestycji w tym zakresie. Pogarszający się stan dróg i ich niedostosowanie do wzrastającej ilości użytkowników, jak również brak działań eliminujących uciążliwości związane z nadmiernym poziomem hałasu wpłynie w pierwszej kolejności pogorszenie klimatu akustycznego oraz sukcesywnie doprowadzi do obniżenia jakości życia mieszkańców.

Wymagające szczególnej uwagi i wrażliwe tereny ekosystemów przyrodniczych stanowiące korytarze ekologiczne, w przypadku pozostawienia bez jakiegokolwiek ochrony, utrzymaniu dotychczasowego tempa rozwoju zagospodarowania, mogłyby ulec degradacji, z ograniczonymi możliwościami przywrócenia im ich obecnej wartości.

W konsekwencji nastąpiłoby początkowo ubożenie biocenoz, później zaś ich obumieranie i degradacja.

Eliminowanie konfliktów między działalnością sprzyjającą rozwojowi gospodarczemu a koniecznością ochrony zasobów przyrodniczych stanowi podstawę harmonijnego funkcjonowania człowieka w środowisku. Dobry stan struktur przyrodniczych pobudza prawidłowe i wydajne gospodarowanie na danym terenie. Niezbędne zatem do osiągnięcia tego stanu jest określenie zasad, ustalenie podstawowych kierunków i wyznaczenie długoterminowej polityki zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju.

4. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Do obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko zaliczono tereny planowanych inwestycji wraz z ich najbliższym otoczeniem. Należą do nich:

- obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowościach Grodziec, Królików, Biała, Łagiewniki,
- tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej w miejscowościach Grodziec i Janów,
- tereny powierzchniowej eksploatacji węgla brunatnego w miejscowości Aleksandrówek i Wielołęka ,
- tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych, biogazowi oraz farm fotowoltaicznych.

Obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej będą się tworzyły w wyniku zabudowy wolnych terenów pomiędzy istniejącą zabudową lub lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy istniejącej. Omawiane miejscowości są położone na terenach rolniczych o typowych cechach środowiska przyrodniczego.

Tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej w większości przypadków są położone na terenach w centralnej i południowej części gminy, na obszarach użytkowanych rolniczo. Jakość gleb na tych obszarach jest niska (przewaga kl. V i VI), szata roślinna sprowadza się do zadrzewień przydrożnych i z rzadka śródpolnych.

Tereny powierzchniowej eksploatacji węgla brunatnego to tereny zabudowane miejscowości Aleksandrówek oraz tereny rolnicze i leśne tereny w sąsiedztwie miejscowości Wielołęka.

Projektowany teren elektrowni wiatrowych, biogazowi i ferm fotowoltaicznych. Rejony lokalizacji stanowią tereny rolnicze. Tereny te zlokalizowane są poza obszarami ważnymi dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji. zgodnie z opracowaniem Przemysława Wylęgały, Stanisława Kuźniaka, Pawła P. Dolaty Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego.

5. OCENA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Analizując projektowane przeznaczenia terenów, szczególnie rozszerzenie terenów przeznaczonych pod mieszkalnictwo, usługi i produkcję oraz pod elektrownie wiatrowe i farmy fotowoltaiczne można prognozować wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wykorzystywania zasobów środowiska,
- niekorzystnych przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- niekorzystne przekształcenie krajobrazu,
- fragmentacji przestrzeni ograniczającej możliwość swobodnej dyspersji gatunków roślin i zwierząt,
- przestrzennej izolacji środowisk wodnego i leśnego,
- deformacji strefy ekotonalnej lasów,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,

- zanieczyszczeń gleb,
- lokalnego wzrostu poziomu hałasu i emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Za szczególnie istotne należy uznać oddziaływania na środowisko prowadzące do:

- zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i uszczuplenia przestrzeni rolno-leśnej w związku z przeznaczeniem części gruntów pod zabudowę kubaturową i utwardzone ciągi komunikacyjne,
- zagrożenia obniżeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naruszeniem harmonii otoczenia poprzez przeznaczenie pod zabudowę terenów dotychczas niezabudowanych lub przeznaczenie licznych obszarów pod elektrownie wiatrowe i ogniw fotowoltaiczne,
- zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się m.in. w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych na nowych terenach zajmowanych pod zabudowę,
- zwiększenia wielkości i powiększenie obszarów emisji wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z procesów grzewczych w budynkach mieszkalnych oraz z urządzeń technologicznych w obiektach usługowych i produkcyjnych, zwłaszcza przy zastosowaniu paliw stałych,
- powstawania dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej;
- poszerzenie terenów osadniczych może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza na terenach dopuszczonego wykorzystania indywidualnych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej oraz w rejonach o podwyższonym poziomie wód gruntowych, zagrożonych podtapianiem,
- wzrostu poziomu lub powstawania nowych źródeł hałasu w rejonach występowania działalności produkcyjnej i usługowej oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

6. OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM ORAZ STOPIEŃ ICH UWZGLĘDNIENIA

Oceniając wpływ ustaleń Studium na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych), które odwołują się do zasady

zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. in.: Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Konwencja Ramiarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r., Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Cele sformułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach, takich jak: „Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego”, „Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego”, „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego”.

Spójność z ww. dokumentami wykazują dokumenty niższego rzędu między innymi programy ochrony i plany gospodarki odpadami. Z kolei ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa muszą być uwzględnione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z którym z kolei musi być zgodny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy.

Biorąc pod uwagę ww. powiązania pomiędzy dokumentami różnej rangi, wskazuje się te ustalenia przyjęte w zmianie Studium, które pozwolą na realizację szeroko pojętej polityki zrównoważonego rozwoju.

Wprowadzana zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodziec w żaden sposób nie jest sprzeczna z celami i kierunkami rozwoju oraz celami ochrony środowiska zapisanymi w Planie Województwa Wielkopolskiego.

7. OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

7.1. OCENA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ STUDIUM NA OBSZARY CHRONIONE

W granicach gminy Grodziec znajdują się Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, który został utworzony na podstawie uchwały nr 53 WRN w Koninie z dnia 29.01. 1986 r. (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 1/86 poz. 2).

Nie jest to obszar wyłączony z użytkowania gospodarczego, ale obszar, na którym formy gospodarowania są dostosowane do określonego rygoru ochrony:

- na obszarze chronionego krajobrazu obowiązuje nadrzędna zasada utrzymania właściwych proporcji terenów zurbanizowanych, związanych z uprzemysłowionymi formami gospodarki i intensywnym rolnictwem oraz terenów leśnych, wód otwartych, łąk i pastwisk,
- obszar ten nie może być terenem lokalizacji szkodliwych inwestycji przemysłowych, obszernych składowisk przemysłowych i komunalnych, które powodują zniszczenie i degradację środowiska,
- na obszarze tym mogą być lokalizowane obiekty o charakterze turystyczno – wypoczynkowym, w sposób nie kolidujący z zasadniczą funkcją ekologiczną obszaru. Szczególnej uwagi wymaga przy tym rozwiązaniu problem gospodarki ściekowej.

Tereny projektowane w zmianie Studium znajdujące się w obszarze chronionego krajobrazu to tereny dotyczą rozwoju obszarów zabudowy Zagóźnicy , Ciświcy Starej oraz pozostałych miejscowości, z przeznaczeniem na cele zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej i zabudowy usługowej.

Oddziaływanie projektowanych elementów zagospodarowania może być zakwalifikowane do znaczącego w przypadku zabudowy usługowej.

7.2. OCENA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ STUDIUM NA TERENY GMINY

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek funkcjonalnych w zależności od elementów środowiska, na

które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji zmiany studium nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również te jednostki, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a plan nie będzie prowadzić do zmiany tego stanu. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe).

Ocenę oddziaływania planowanych i istniejących inwestycji na obszarze gminy Grodziec przeprowadzono dla następujących jednostek funkcjonalnych o pochodzeniu antropogenicznym:

MN, RM Istniejące i nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług. Nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki wymianie, przebudowie i remontom budynków. Wskutek rozwoju zabudowy nastąpi ubytek biologicznie czynnej warstwy gleby oraz stopniowa likwidacja warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt towarzyszących polom uprawnym. Oddziaływania te będą stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, częściowo odwracalne.

MN Istniejące i nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej i usługowej. Nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki wymianie, przebudowie i remontom budynków. Wskutek rozwoju zabudowy nastąpi ubytek biologicznie czynnej warstwy gleby oraz stopniowa likwidacja warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt towarzyszących polom uprawnym. Oddziaływania te będą stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i zasięgu miejscowym, częściowo odwracalne.

U Nowe tereny usług. Wzrośnie ryzyko negatywnych wpływów na środowisko związanych z działalnością usługową. Oddziaływania te będą stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i częściowo odwracalne.

PAG Tereny produkcji i usług mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Oddziaływania te będą stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i trudno odwracalne

Wiatraki Oddziaływania te będą stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i trudno odwracalne

PE Tereny powierzchniowego wydobycia węgla brunatnego. Nastąpią zmiany charakteru oddziaływań. Będą one stałe, o zasięgu lokalnym, o znacznej intensywności przekształceń i nieodwracalne w stosunku do ukształtowania powierzchni terenu.

R Tereny upraw polowych. Nie nastąpią zmiany charakteru oddziaływań. Oddziaływania te będą stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i częściowo odwracalne.

NO Projektowana oczyszczalnia ścieków. Nastąpią zmiany charakteru oddziaływań. Oddziaływania te będą stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i trudno odwracalne. Oddziaływanie sieci kolektorów będzie miało charakter stały, o mało zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i będzie częściowo odwracalne.

DW Istniejąca droga wojewódzka. Nie nastąpią zmiany charakteru oddziaływań. Oddziaływania stałe, o zauważalnym stopniu przekształceń i o zasięgu lokalnym. Trudno odwracalne.

DP Istniejące drogi powiatowe. Nie nastąpią zmiany charakteru oddziaływań. Oddziaływania te będą stałe, o słabo zauważalnej intensywności przekształceń, zasięgu lokalnym i trudno odwracalne.

EK Ekologiczny system wodno –łukowy. Istniejąca zieleń nieurządzona, nie podlegająca przekształceniom. Zostaną zachowane walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu. Będą to oddziaływania stałe, pozytywne, o zasięgu lokalnym.

ZL Istniejące i projektowane tereny leśne. Nowe nasadzenia lasów przyczynią się do poprawy standardu przestrzeni (wyrównywanie krawędzi lasu, łączenie drobnych powierzchni zalesionych) oraz prawidłowego ukształtowania ekotonu. Oddziaływania będą pozytywne, stałe, o niewielkim stopniu przekształceń i o zasięgu miejscowym.

Oceniając wpływ ustaleń zmiany Studium na środowisko naturalne należy rozpatrzyć ich oddziaływanie na takie elementy jak: rzeźba terenu, warunki wodne, gleba, atmosfera, zwierzęta i rośliny, krajobraz i inne.

Wpływ na rzeźbę terenu

Za wyjątkiem terenów powierzchniowej eksploatacji złóż węgla brunatnego, nie przewiduje się znacznego przekształcenia powierzchni terenu, poza niewielkimi pracami ziemnymi związanymi z realizacją nowej zabudowy. Jej realizacja nie będzie wymagała zaawansowanych prac inżynierskich i przekształceń typu wykopy czy nasypy. W Studium ustalono się zakaz niekorzystnego przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu na obszarze chronionego krajobrazu.

Wpływ na wody

Nie przewiduje się powstawania nowych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych. Zanieczyszczenia takie mogą wystąpić w sytuacjach awaryjnych, związanych z gospodarką ściekami (nieszczelność kanalizacji). Na obszarze realizacji dróg mogą się pojawić niewielkie ogniska zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi. Zakłada się że ich oddziaływania będą nieistotne. Każdy teren, na którym może dojść do zanieczyszczenia powierzchni substancjami ropopochodnymi lub innymi substancjami chemicznymi, należy utwardzić i skanalizować, a zanieczyszczenia winny być zneutralizowane przed ich odprowadzeniem do wód powierzchniowych.

Wpływ na gleby

Nastąpi degradacja gleb na obszarach, na których powstanie nowa zabudowa. Ze względu na małą powierzchnię tych terenów ograniczonych wskaźnikiem zabudowy i powierzchnią biologicznie czynną zakłada się, że ich oddziaływania będą niewielkie.

Wpływ na atmosferę

Przewidywane w zmianie Studium zainwestowanie i prowadzona działalność nie powinny mieć wpływu na stan powietrza atmosferycznego na omawianym terenie. Istniejące zagrożenia związane z emisją z palenisk domowych, opalanych paliwem stałym oraz emisje komunikacyjne nie zostają wyeliminowane.

Wpływ na życie biologiczne

Przewidziane w planie zagospodarowania inwestycje wpłyną na ograniczenie bioróżnorodności, szczególnie związanej z krajobrazem rolniczym. Ustalenia Studium wpłyną korzystnie na warunki życia mieszkańców, umożliwiając realizację zabudowy na terenie o stosunkowo dobrych warunkach geoinżynierskich i klimatycznych oraz o dobrej łączności komunikacyjnej.

Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń wybranych jednostek funkcjonalnych na środowisko zostały zebrane w tabeli:

	Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne – na następujące zagadnienia i aspekty środowiska											
	Różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	Powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
MN,RM	-	+	-	-	0	-	-	0	0	0	0	+
U	-	+	-	-	0	-	-	0	0	0	0	+
MN	-	0	-	-	-	0	-	-	0	0	0	+
Wiatraki	0	-	-	0	0	-	-	-	0	0	0	-
PAG	0	0	-	-	0	-	-	0	0	-	0	0
PE	-	-	-	-	0	0	-	-	0	-	0	0
R	-	-	0	0	0	-	-	-	0	0	0	0
NO	0	0	0	0	+	-	0	0	0	0	0	0
DW	-	-	-	-	0	-	-	0	0	0	0	0
DP	0	0	-	0	0	-	0	0	0	0	0	0
EK	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0
ZL	+	+	+	+	0	+	+	+	0	+	0	0

+ prognozowane oddziaływanie pozytywne

- prognozowane oddziaływanie negatywne

0 brak oddziaływania

Niewątpliwa strata w środowisku, jaka nastąpi w związku z zabudową gleb rolniczych i likwidacją ich warstwy biologicznej, wydaje się nieunikniona w związku z rozwojem przestrzennym gminy określonym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zjawiska negatywne:

- likwidacja gleb na obszarach planowanej zabudowy.
- wzrost presji na świat zwierząt i roślin
- wzrost ilości ścieków i odpadów.

Zjawiska pozytywne:

- stworzenie miejsc zamieszkania na terenach o dobrych warunkach budowlanych, klimatycznych i krajobrazowych,
- aktywizacja terenów dla lokalizacji działalności produkcyjnych, składowych i magazynowych.

Przeprowadzona analiza zagadnień środowiskowych i przyrodniczych w rejonie objętym zmianą Studium wykazała, że przyjęte rozwiązania tworzą harmonijną całość oraz uwzględniają w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

We wszystkich obszarach funkcjonalnych określono parametry zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy, w tym udział powierzchni biologicznie czynnej i zabudowanej. W II części Studium określono również zasady zagospodarowania obszaru gminy, które przyczynią się do minimalizacji skutków realizacji ustaleń Studium.

Każde przedsięwzięcie związane ze zmianą sposobu zagospodarowania terenów powoduje w sposób nieunikniony zmiany w środowisku rejonu. Wyłączenie dużych powierzchni z rolno-leśnego użytkowania, zmiany stosunków wód podziemnych i powierzchniowych, hałas, zmiany naturalnych ekosystemów i krajobrazu wpływają w sposób bezpośredni i pośredni na strukturę społeczno – gospodarczą regionu.

Szkody nieuniknione, wynikłe z ekspansji inwestycyjnej, mogą zostać w większości naprawione, lub minimalizowane poprzez odpowiednią profilaktykę i wykonawstwo robót naprawczych.

Emisja niezorganizowana pyłów mineralnych z terenów eksploatacji złoża węgla brunatnego, wobec meteorologicznych uwarunkowań, stanowi jedynie problem okresowy o zasięgu lokalnym odniesionym do samego wyrobiska oraz terenów bezpośrednio do niego przyległych i w zasadzie nie stanowi istotnej uciążliwości dla mieszkańców gminy. Jedynie pył z technologicznych dróg transportu kołowego może być okresowo uciążliwy dla mieszkańców zabudowań bezpośrednio do niego przyległych.

Uciążliwości wynikające z oddziaływania zabudowy na stosunki wodne w części zrekompensowane będą poprzez zwodociągowanie.

Omawiane tereny lokalizacji zabudowy są w przeważającej części zagospodarowane i użytkowane rolniczo.

Dla terenów na których wystąpi znaczne zapotrzebowanie na energię elektryczną należy budować stacje transformatorowe z sieciami zasilającymi średniego napięcia, stosownie do potrzeb, zachowując wolne od zabudowy i zieleni wysokiej pasy technologiczne.

Dla projektowanej zabudowy, zarówno w okresie budowy jak i docelowej lokalizacji, należy zachować pasy technologiczne, w których powinny się zawierać wszelkie ponadnormatywne oddziaływania. Zasięg pasów (licząc od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii energetycznych) powinien wynosić 5 m dla linii elektroenergetycznych 15kV,

Dla linii niskiego napięcia zasięg pasa technologicznego powinien wynosić 3 m od skrajnego przewodu. Można również rozważyć dokonanie przebudowy instalacji energetycznej po uzgodnieniu z gestorem sieci.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM

W przypadku braku realizacji przewidzianych w zmiany studium inwestycji nie wystąpią zmiany obecnego stanu środowiska.

Planowane w studium zmiany dotyczą dwóch grup inwestycji. Pierwsza wiąże się z realizacją wniosków mieszkańców Gminy i dotyczy przeznaczenia niewielkich rozproszonych powierzchni na cele inwestycyjne, na ogół przyległych do już wyznaczonych w studium obszarów. Wpływ tych inwestycji na stan środowiska jest niewielki. Druga grupa obejmuje obszary przeznaczane na zabudowę rekreacyjną, w środowisku o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, objętych formami ochrony przyrody. Rozwój obszarów dla rekreacji przyczynia się do ogólnego dobrobytu mieszkańców gminy o przeciętnych warunkach dla rozwoju rolnictwa.

Dla obu grup alternatywę stanowi zaniechanie dokonania zmian w studium lub rozwój rekreacji w kierunku form bardziej mobilnych, kosztem rekreacji pobytowej. Wiąże się to jednak z koniecznością przebudowy świadomości większości Polaków, co nie jest możliwe w krótkim czasie. Opanowanie presji rekreacyjnej na tereny atrakcyjne przyrodniczo wymaga skoordynowanych działań ze strony władz Gminy, polegających na wyprzedzającym, w stosunku do działań podejmowanych przez inwestorów i właścicieli terenów, sporządzeniu planów miejscowych dla całej strefy rozwoju rekreacji, określających wielkość działek, ich układ przestrzenny (nawiązujący do układu zabudowy w zagrodach), wkomponowanie w krajobraz, gabaryty i formy zabudowy oraz zasady kompensacji przyrodniczej.

Istotnym elementem planów powinno stać się określenie terenów wolnych od zabudowy, z przeznaczeniem na zieleń i urządzenia sportowo-rekreacyjne. Za niedopuszczalne powinno się uznać tworzenie zwartych zespołów działek o intensywnej zabudowie, w całkowitym oderwaniu od otoczenia oraz sporządzanie planów miejscowych

dla pojedynczych działek, często jedynie sankcjonujących już dokonane podziały geodezyjne. Niestety, obowiązujące prawo nie ułatwia tych, zdawałoby się, oczywistych działań.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Ze względu na położenie geograficzne Gminy Grodziec oraz siłę przewidywanych oddziaływań wynikających z realizacji studium, realizacja ustaleń studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

11. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU

Wymóg monitorowania przez Gminę Grodziec skutków realizacji postanowień przyjętego studium wynika z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Analizie i ocenie w zakresie stanu środowiska powinny podlegać:

- stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, zwłaszcza gleby, wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego – w oparciu o wyniki pomiarów uzyskane w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji,
- stopień realizacji określonych w studium wymogów wynikających z potrzeb ochrony środowiska,
- stan wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej i ich funkcjonowanie,
- stan zdrowotności mieszkańców obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy sformułować wnioski dotyczące wpływu na stan środowiska realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i ewentualnych przyczyn braku realizacji poszczególnych ustaleń studium oraz niedostatków samego studium w zakresie regulacji niekorzystnych zjawisk oddziałujących na stan środowiska. W rezultacie należy określić ewentualny zakres zagadnień do uregulowania w przypadku zmiany lub sporządzania nowego dokumentu planistycznego.

Proponuje się równoległe przeprowadzenie monitorowania skutków realizacji postanowień studium w zakresie oddziaływania na środowisko z przeprowadzeniem przez

organa gminy analiz dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, związanych z oceną aktualności planów miejscowych i studium, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.). Przepis art. 32 ust 2 ww. ustawy wymaga przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym co najmniej raz w kadencji rady i w związku z tym proponuje się dokonywanie analizy skutków realizacji postanowień studium co 4 lata.

12. STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Niniejsze opracowanie zostało przygotowane dla potrzeb zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodziec” wykonanego na zlecenie Gminy Grodziec.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym opracowaniu analizie poddano stan istniejący środowiska przyrodniczego, uwzględniając położenie gminy, budowę geologiczną, pokrywę glebową, wody powierzchniowe i podziemne, szatę roślinną i warunki klimatyczne oraz zidentyfikowano jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń studium.

Stan środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze jest dość dobry. Są jednak obszary, na których sposób użytkowania terenu powoduje znaczne przeobrażenia istniejącego stanu środowiska. Dotyczy to lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium istniejące źródła zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, powietrza atmosferycznego i hałasu w dalszym ciągu będą stwarzać zagrożenia i obniżać standardy zamieszkiwania w gminie.

W dalszej części prognozy opisano stan środowiska na obszarach istniejących i projektowanych przedsięwzięć o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, do których zaliczono między innymi, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej z udziałem zabudowy usługowej we wsiach: Grodziec, Królików, Biała, Biskupice, Łagiewniki;

Omówiono także wpływ projektowanego zagospodarowania na Pyzdrski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w projekcie studium wyróżniono przedsięwzięcia z oddziaływaniami: bezpośrednimi, pośrednimi, wtórnymi, skumulowanymi, krótkoterminowymi i długoterminowymi, stałymi i chwilowymi oraz pozytywnymi i negatywnymi.

W dalszej części prognozy wskazano na występujące problemy istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń studium oraz sposoby uwzględnienia w projekcie studium celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Do najistotniejszych problemów zaliczono:

- zagrożenie obniżeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naruszeniem harmonii otoczenia poprzez przeznaczenie pod zabudowę terenów dotychczas niezabudowanych,
- rozwiązanie gospodarki ściekowej na terenach zabudowanych,
- zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się m.in. w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków związanych z zabudową na nowych terenach zajmowanych pod zabudowę,
- zwiększenia wielkości i powiększenie obszarów emisji wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z procesów grzewczych w budynkach mieszkalnych oraz z urządzeń technologicznych w obiektach usługowych i produkcyjnych, zwłaszcza przy zastosowaniu paliw stałych,
- powstawania dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej;
- poszerzenie terenów osadniczych, mogące niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza na terenach dopuszczonego wykorzystania indywidualnych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej oraz w rejonach o podwyższonym poziomie wód gruntowych, zagrożonych podtapianiem,

Stwierdzono, że studium zawiera cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zawarte w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodziec wynikają między innymi z międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie ochrony środowiska, zobowiązań Polski w wyniku akcesji do Unii

Europejskiej, z programów operacyjnych wykorzystujących unijne środki pomocowe, polityki ekologicznej państwa, systemu prawa ochrony środowiska w Polsce, planów, programów, strategii i polityk sektorowych opracowywanych na różnych szczeblach.

Istotną część prognozy stanowią rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację (rekompensatę) przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego studium.

W studium zaproponowano szereg działań zmierzających do łagodzenia negatywnego wpływu związanego z nieuniknionym rozwojem gospodarczym gminy. Wyznaczone główne kierunki rozwoju mają służyć realizacji postawionych celów i przyczynić się do wzbogacania walorów środowiska gminy. Postulowane poszerzenie istniejących terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, kosztem wolnych obecnie od zabudowy terenów rolniczych lub leśnych, jest zgodne z predyspozycją terenów pod względem przyrodniczym oraz ma koncentrować się na zwiększaniu intensywności zabudowy w obrębie obecnie zurbanizowanych obszarów.

W przypadku respektowania wszystkich zapisów studium negatywne oddziaływanie projektowanego i istniejącego zagospodarowania będzie znacznie ograniczone.

Projektowany dokument, ze względu na uogólniony charakter zapisów, nie zawiera propozycji alternatywnych rozwiązań z punktu widzenia ochrony środowiska. W projekcie studium nie przedstawiono urbanistycznych rozwiązań alternatywnych odnośnie funkcji terenów. W związku z powyższym w prognozie ustosunkowano się głównie do wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych.

W przedmiotowej prognozie zaproponowano metody analizy skutków realizacji postanowień projektu studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania, wynikające przede wszystkim z przepisów prawnych regulujących te zagadnienia, w tym ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, okresowo podlega badaniu jakość powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziom hałasu i pól elektromagnetycznych.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy ma obowiązek dokonać przynajmniej raz w czasie kadencji rady analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego studium.

W końcowej części stwierdzono, że z uwagi na znaczne oddalenie gminy od granic państwowych, oddziaływanie ustaleń projektowanego dokumentu nie będzie miało charakteru transgranicznego (międzynarodowego).